

GAZDA ISTVÁN – V. MOLNÁR LÁSZLÓ:

**LENGYEL SZERZŐK MŰVEI ALAPJÁN KÉSZÜLT MAGYAR NYELVŰ
KALENDÁRIUMOK AZ 1560 ÉS 1657 KÖZÖTTI KORSZAKBAN**

Digitalizálták a Magyar Tudománytörténeti Intézet munkatársai

E témakör legfontosabb lengyel szakirodalmi forrása a Krakkóban kiadott lengyel bio-bibliográfiai kézikönyv, amely a Magyarországon a történeti kérdésekkel foglalkozó szakemberek által gyakran forgatott Szinnyi József-féle kézikönyv-sorozat és a Petrik Géza által megindított nemzeti bibliográfia egyesített formájaként jellemezhető. A lengyel munka sikerére jellemző, hogy a krakkói kiadás után néhány évtizeddel az Egyesült Államokban a teljes sorozat megjelent reprint kiadásban. Az első kiadás a következő: Karol Estreicher: Bibliografia Polska. 1–33. köt. Kraków, 1875–1939. Kalendárium-összeállításunk elkészítéséhez még haszonnal forgattuk a következő tudománytörténeti művet: Maciej Hłowiecki: Dzieje nauki polskiej. Warszawa, 1981. 375 p., 56 t.

**A LEGRÉGIBB, LENGYEL SZERZŐ MUNKÁJA ALAPJÁN KÉSZÜLT MAGYAR NYELVŰ
KALENDÁRIUMOK
(1560–1561)**

Piotrkowczyk, Tomasz

A lengyel csillagász latin nyelvű kalendáriumai alapján készült magyar kiadások közül kettő ismeretes:

Bécs, 1560.

Bécs, 1561.

Az 1561-es címlapján a következő szöveg olvasható:

Bécs, 1561.

KALENDARIOM es az aegh forgasabol valo igaz itiletek, ky az craccai Piotrcoui Thamas szerzese szerind forditatek magiarra pesti Bornemissa Peter deak által az edes iduözítő vrunk Iesus Christus születesének MDLXII eztendeiere. + Igaz iöuendő itiletek Christvs vrunk születese vtan valo MDLXII eztendőnek szolgáltatatasara, az craccai Piotrcoui Thamas iudicioma szerint, szerzetek pesti Bornemissa Peter deak által. Bechben (1561) Raphael Hofhalter.

A LEGRÉGIBB MAGYARORSZÁGON NYOMTATOTT NAPTÁR (1568)

Krakkói és bécsi kalendáriumok alapján Heltai Gáspár állította össze

Kolozsvár, 1568.

JUDICIUM magyar nyelven, mind a bécsi, mind a crackai iudiciumokból egybe gyűjtött és megtolmáczoltatott Christus születése után 1569. esztendőre. + Practica ez esztendőre 1569. Az crackai és becsi practikából egybegyűjtött. Kolozsvár 1568 Heltai.

**LENGYEL SZERZŐK KALENDÁRIUMAI ALAPJÁN ÖSSZEÁLLÍTOTT MAGYAR NAPTÁRAK
(1570–1657)**

Jakobejus, Stanisław z Kurzelowa

(Stanislaus Jacobeius Cureloviensis)

Az 1540-ben született és 1612-ben elhunyt Jakobejus, lengyel csillagász kalendáriumai alapján készült magyar változatokból négy ismeretes:

Bécs, 1570.

Bécs, 1571.

Kolozsvár, 1572.

Szeben, 1575.

Ezek közül háromnak a címlapszövegét és felépítését közöljük:

Bécs, 1571.

KALENDARIVM, az egnék forgasabul megh [i]smert es el rendelt praktikaiual eggietembe, az mastani urunk Iesus születése után MDLXXII esztendure cureloviai Sztanizlo Iacobeius mester, crackai academianak astrologiai iudicioma szerin E. G. által magiarrá mastan fordetatoth. Beczben [1571] Stainhofer.

Kolozsvár, 1572.

KALENDARIUM az 1573. esztendőre Iacobeus Sztanizlótól. + Practic[a], az az az egeknec forgassabol és czillagoknac iarasabol szözetet [!] iöuendülés Christus wrunknac születésénec vtánna valo esztendőre 1573 az Iacobeus Sztanizlo mestertől Crackoban ... [Kolozsvár, 1572; Heltai.]

Szeben, 1575.

IVDICIUM magyar nyeluen az 1576. esztendőre. + Practica az 1567. esztendőre Christus wrunknac és üduezitöknec születése után. Szebembe [1575] Heusler.

*

Słowacki, Piotr ze Zdakowa

(Petrus Slovacijs Zdacoviensis)

Az 1588-ban elhunyt krakkói csillagász, Słowacki kalendáriumai alapján készült magyar kiadások közül 11 ismeretes, többnek az egykori kinyomtatására pedig következtethetünk:

Bártfa, 1577. – Talán ez volt a bártfai sorozat első darabja, eredeti példánya még nem került elő.

Bártfa, 1578.
 Bártfa, 1579. – Megjelenése a naptársorozat többi tagja alapján feltételezhető.
 Bécs, 1579.
 Nagyszombat, 1579.
 Nagyszombat, 1579. (1580-ra) – Megjelenése a naptársorozat többi tagja alapján feltételezhető.
 Bártfa, 1580.
 Bécs, 1580. – Megjelenése a naptársorozat többi tagja alapján feltételezhető.
 Nagyszombat, 1580. – Megjelenése a naptársorozat többi tagja alapján feltételezhető.
 Bártfa, 1581. – Megjelenése a naptársorozat többi tagja alapján feltételezhető.
 Bécs, 1581. – Megjelenése a naptársorozat többi tagja alapján feltételezhető.
 Detrekő, 1581.
 Nagyszombat, 1581. – Megjelenése a naptársorozat többi tagja alapján feltételezhető.
 Nagyszombat, 1582. – Megjelenése a naptársorozat többi tagja alapján feltételezhető.
 Bártfa, 1582.
 Bécs, 1582.
 Szeben, 1582.
 Nagyszombat, 1583.
 Nagyszombat, 1584. – Megjelenése a naptársorozat többi tagja alapján feltételezhető.
 Krakkó, 1585.
 Nagyszombat, 1585. – Megjelenése a naptársorozat többi tagja alapján feltételezhető.
 Nagyszombat, 1586.
 Nagyszombat, 1587. – Megjelenése a naptársorozat többi tagja alapján feltételezhető.
 Bártfa, 1596. – Megjelenése egy XIX. századi adat alapján feltételezhető.

Az eddig előkerült, Slovacius alapján készült kalendáriumok közül hatnak a címlapszövegét közöljük. Az 1583-as nagyszombati naptár azért is fontos számunkra, mert az 1582 októberében bevezetett Gergely-féle új időszámítás szerint készült. Az 1585-ben készült kalendáriumról tudnunk kell, hogy az a XVI. század – ma ismert – utolsó magyar nyelvű krakkói kiadványa.

Nagyszombat, 1579.

KALENDARIVM es ez mostani MDLXXIX. esztendőben történetű neminemű dolgokrul, annac fölötte, az időnece naponkent köüetkezendó allapattyarul iratot itelet. Irta Slovacivs Peter craccai astrologus. Magyarra fordította Peechi Lukach. Nagy Szombatba 1579 [!] [typ. Telegdi].

Bártfa, 1580.

IVDICIVM magyar nyelven az éghi czillagoknak forgásokról és időknec szám-tartássokról ez 1581. esztendőre, mely embolismalisknak mondatik 13 vy hóldual, Petrvs Slovacivs m. által irattatot és számláltatot fél horára és az cassai meridianussara. + Prognostikon, az az: az egneke forgasabol valo ítélet ez 1581. embolismalisk eztendőre... az krackai Slovacivs Péter mester írásából magyarrá fordeitatott. Bartfan [1580] Guttgesel.

Detrekő, 1581.

KALENDÁRIUM az 1582. esztendőre. + Iteletec az eg forgasa szerint ez MDLXXXII esztendőre. Az krackai fő academianak astrologusa Slovacivs Peter nec irasabol magyarra forditatott, nihol Sliuonius Mathe irasabol meg elegyitetet. [Detrekő] (1581 Mantskovit). [typ. Bornemisza]

Szeben, 1582.

IVDICIVM magyar nyelven az eghi czilagoknak forgasából, az időkre valo számtartásual egyetemben, Christus Wrunk születése vtán 1583. eztendőre Slovacius Peter, az krackai hires neues academiának fő astrologusa által irattatot es számláltatot fél horára es az cassai délre. + Prognosticon, az eghi chilagokból ... Czebembe [1582] Greus.

Nagyszombat, 1583.

KALENDARIOM es az egeknec s chilagoknak forgasabol, az idonec naponkent valo allapatyarul es egyeb dolgokrul valo itelet MDLXXXIII esztendore, mely bissextilis es embolismalis. Magyarra fordettatot Slovacivs Peter mesternek, krackai astrologusnac irasabol. + Az egeknec es chillagoknak forgasabol valo itelet MDLXXXIII esztendore. Nagy Szombatba [1583] Otmar [typ. Telegdi].

Krakkó, 1585.

IVDICIVM magyar nyelven az mij Wrunk Christusnak születése vtán 1586. eztendőre, mely ez világ teremtésétől fogua az 5548. eztendő. Slovacivs Peter d. az krackai academianak fő astrologusa által irattatot es számláltatot fél horara. Krackoban [1585] Petricouius.

*

Fontanus, Valentinus

Az 1548-ban született és 1618-ban elhunyt krakkói csillagász, Fontanus kalendáriumai alapján készült magyar kiadások közül öt ismeretes, kettőnek a megjelenésére pedig következtethetünk:

Bártfa, 1588.

Nagyszombat, 1588.

Nagyszombat, 1589.

Nagyszombat, 1590.

Nagyszombat, 1591. – Megjelenése a naptársorozat többi tagja alapján feltételezhető

Nagyszombat, 1592. – Megjelenése a naptársorozat többi tagja alapján feltételezhető

Sicz (Németlövő), 1592.

A Fontanus-féle magyarországi kalendáriumok közül háromnak a címlapszövegét és felépítését közöljük. Az elsőnek az a különlegessége, hogy a kassai délkört vette kiindulási pontul. A kiadó illetve a megrendelő által megjelölt délkörre való átszámítás már Regiomontanus és Peurbach kalendáriumainál is ismeretes volt, utóbbi egyik táblázata a váradi délkörre íródott, mások a budai, esztergomi vagy pozsonyi délkört vették alapul csillagászati táblázataik és kalendáriumaik összeállításához.

Bártfa, 1588.

IVDICIVM magyar nyelven Christus Wrunknak születése vtán 1589. eztendőre Fontanvs Balint m., az krackai fő iskolában rendeltetett astrologus által irattatot es számláltatot fél horára es az cassai délre. + Prognosztikon. [Bártfa, 1588; Gutgesell.]

Nagyszombat, 1590.

CALENDARIUM es az mostani MDLXXXXI esztendőben történendő neminemü dolgokrul, annac fölötte az időnek naponkent köuetezendő allapattyarul iratot itilet. Az craccai Fontanus Balint irasabul magyarra fordította Peechi Lvkach. + Prognosztikon. [Nagyszombat, MDLXXXI (recte: 1590) typ. capituli.]

Sicz (Németlövő), 1592.

MDXCIII eztendőre valo calendariom es az időnek napoke(n)t valo allapattyarol, s egyeb törtenhető dolgokrol valo ítélet. Crakai Fontanvs Balint irasabol magyara fordítatot. Siczben [1592] Manlius.

*

Tenatius, Joannes

A krakkói csillagász kalendáriumai alapján az alábbi magyar változat készült:

Debrecen, 1592.

IVDICIVM magyar nyelven az o és vy kalendarium szerint Christus Vrunck születése vtan 1593. eztendőre. Tenativs Ianos m., az krakai fő iskolaban rendeltetett astrologusnak irasabol magyarra fordítatot. + Az [eghi csil]lag[oknak for]gasabol v[alo iöuendölesek követ]köznek [az időre valo szamtartasual egyetemben] Tena[tius Ianos m.] az krakai [fő iskolaban rendelte]tet astr[ologusnak irasabol fordítatot] es sz[...]. Debrecenben [1592. Csáktornyai].

*

Joannicy, Gabriel
(Gabriel Joannicius)

Az 1565 körül született és 1613-ban elhunyt krakkói csillagász, filozófia- és orvosprofesszor, Joannicy kalendáriumai alapján készült magyarországiak közül hétről van tudomásunk:

Debrecen, 1593.

Debrecen, 1602.

Nagyszombat, 1603.

Nagyszombat, 1604.

Szeben, 1604.

Szeben, 1605.

Nagyszombat, 1606.

Ezek közül négynek a címlapszövegét és felépítését közöljük:

Debrecen, 1593.

IVDICIVM magyar nyelven Christus Vrunck születése vtan 1594 eztendőre, melyben embolismus vagyon, azaz tizen három holnap. Magyarra fordítatot az m. Ioannicivs Gabrielnek, az krakai fő iskolaba rendeltetett astrologusnak irasabol. + Az eghi czilagoknak forgasabol valo iöuendölesek követköznek az időre valo szamtartasual egyetemben. Ioannicius Gabor m., az krakai akademianak fő astronomusa irasából fordítatot. Debrecenben [1593. Csáktornyai].

Debrecen, 1602.

KALENDARIUM Christus urunk születése utan 1603. eztendőre rend szerint az napoknak szamlalasarol es egyeb valasztasokrol Ioannicius Gabor d. az krakai Academianak fő astrologusanak irasabol magyar nyelven fordítatot. + Prognosztikon. [Debrecen, 1602. Rheda Pál.]

Nagyszombat, 1604.

CALENDARIOM es ez mostani MDCIIII. esztendeben, /mely embolismalis, egy nappal szaporetatatot/, törtenendö dolgokrol, annak fölötte az időnc naponkent köuetekezendö allapattyarul iratot itilet. Az craccai Ioannicivs Gabriel doctor irasabol magyarra fordeta Peechi Lvcach. Nagy Szombatba MDCIIII [typ. capituli Strigoniensis].

Szeben, 1605.

KALENDARIVM Christvs vrvnk születése után 1606. eztendöre, mely embolismalis, az az 13 hold vysággal. D. Ioannicevs Gabor, az krackai hires academiaban fő tanito, phisicus es astrologus, kiraly ő felsege doctora által ez vegre rendeltetet es fel horara szamlaltatot. + Prognosticon ez eghi czillagoknac forgasából neminémü történendö dolgokról és bizonyos üdöknece allapattyáról ez 1606. eztendöre, mely embolismalis. Az krackai Ioanniceus Gabriel, kiraly ő felsege fő doctora es az hires krackai academianac elő iarioia, phisicus es astronomus által e vegre rendeltet[et es] fel horara szamlaltatot. Zebenben [1605] Zöldfü [Grüngras].

*

Bernard Krakowczyk

(Bernardus Cracoviensis, Bernhard Kracker, Krakowski Bernard)

Az 1612-ben elhunyt krakkói csillagász, Bernard kalendáriumai alapján készült magyarországiak közül tízről van tudomásunk, kettőnek pedig az egykori megjelenését feltételezzük. Halála után tanítványai még az ő neve alatt rendeztek sajtó alá néhány kalendáriumot, mert úgy tűnik, hogy a könyvkereskedők a legsikeresebb kalendáriumok sorában emlegették az ő nevével fémjelzett kiadványokat.

Nagyszombat, 1596.

Nagyszombat, 1597. – Megjelenése a naptársorozat többi tagja alapján feltételezhető

Nagyszombat, 1598.

Nagyszombat, 1599.

Nagyszombat, 1600. – Megjelenése a naptársorozat többi tagja alapján feltételezhető

Szeben, 1606.

Keresztúr, 1608.

Keresztúr, 1610.

Kassa, 1611.

Kassa, 1612.

Keresztúr, 1613.

Keresztúr, 1616.

Ezek közül Krakowczyk öt kalendáriumának címlapszövegét és felépítését közöljük:

Nagyszombat, 1598.

CALENDARIOM es ez mostani MDXCIX esztendőben törtenendö dolgokrol. An(n)ac fölötte az időnek naponkent köuetekezendö allapattyarul iratot itilet. Az Craccai Bernard doctor irasabol magyarra fordeta Peechi Lvkach. + Prognosztikon. Nagy Szombatba [1598 typ. capituli].

Szeben, 1606.

KALENDÁRIUM az 1607. esztendöre. + Prognosticon az eghi tsillagoknac forgasabol néminémü történendö d[ol]gokról és bizonyos üdöknece állapattyáról, nagy szorgalmatossan e végre rendeltetet az Krackai Bernalt doc[tor] phisicus es astronomus által. [Szeben, 1606.

Grüngras.]

Keresztúr, 1608.

CALENDARIOM, az az az ezer hatzaz kilenczedik eztendő napianak szamlalasa az közenseges practikaua, aspectusokkal, planetaknak foliasual es az eghi ielekben valo belepesekkel egyetemben, mely első bisextilis vtan. Az Krakai Bernard doctor academianak fő astrologusnak irasabol magyarra fordittatot. + Prognosztikon.... Kereztvrat [1608] Farkas.

Kassa, 1611.

KALENDARIUM, az időnek es az ünnepeknek változásáról való itelet, Christus wrunk születése után 1612. eztendőre, mely bissextilis, az Krackai Bernhard m., az philosophiának doctora által az cassai meridianusra. + Prognosticon, az időnek es az állapotnak változásáról való ítélet, Christus wrunk születése után 1612. eztendőre, mely bissextilis, az Krackai Bernhard m. ... által. Cassan [1611] Fischer.

Keresztúr, 1616.

CALENDARIVM, az az az ezer hat szaz tizenhetedik esztendő napianak szamlalasa az közönséges practicaual, aspectusokkal, planetaknak foliasual es az eghi ielekben valo belepesekkel egyetemben, mely első bissextilis vtan. Szeresztetet az crakai academiaban taneto Bernard philosophus es oruos doctor által. + Prognosticon az eghi chillagoknak forgasabol nemi nemi tertenendő dolgokrol es bizonyos üdöknek allapottyarol. Szerkeztetet az crakai academiaban tanito Bernard philosophus es oruos doctor által. Kerezturat (1616) Farkas.

*

Zynga, Jan
(Joannes Zinius)

Lengyel kalendáriumai közül az alábbi magyar fordítás ismeretes:

Kassa, 1610.

KALENDARIUM es az egnek és czilagoknak állásából nemünemü változásokról és történetekről való ítélete ez 1611. eztendőre Zyngi Janos az szabad tvdomanioknak mestere és philosophianak doctora által. + Prognosztikon. Cassan [1610. Fischer].

*

Zuchnik, Mikołaj z Leńc
(Nicolaus Zychinius Lenciensis)

Az alábbi, magyar fordításban megjelent kalendáriumai ismeretesek:

Kassa, 1613.

Kassa, 1614.

Ezek közül a korábbi címlapszövege és felépítése a következő:

Kassa, 1613.

KALENDARIUM az időnek es az ünnepeknek változásáról való itelet Christus wrunk születése után 1614. eztendőre az krackai Lancz Zychinivs Miklos m. és az philosophianak doctora által irattatot és magyarra forditatot. + Prognosztikon. Cassan [1613] Fischer.

*

Jakobejus, Wawrzyniec z Kurzelowa
(Laurentius Jacobeius Cureloviensis)

Magyar kiadásban az alábbi kalendáriumai ismereteseek:

Kassa, 1615.

Kassa, 1617.

Ezek közül a későbbi címlapszövege, illetve tartalma a következő:

Kassa, 1617.

KALEND[A]RIVM az időnek és az ünnepeknek változásáról való ítélet Christus Vrunck születése után 1618. Az krackai Iakobejus Lörin[tz] m. és az philosophianak doctora által irattatott és magyarra fordítatott. + Prognosticon, az időnek és az ünnepeknek változásáról való ítélet Christus Vrunck születése után 1618. eztendőre. Az krackai Iacobeius Lörintz m. és az philosophianak doctora által irattatott és magyarra fordítatott. Cassan [1617] Festus.

*

Milejus, Aleksander z Rokitny
(Alexander Mileius Rokitnensis)

A krakkói szerző kalendáriumai közül magyar fordításban három ismeretes:

Keresztúr, 1618.

Csepreg, 1625.

Pápa, 1628.

Mindhárom kalendáriumának címlapszövegét, illetve tartalmát közöljük:

Keresztúr, 1618.

CALENDARIVM, az az ezer hatszaztizenkilencedik eztendő napjának számlálása az közönséges practicaual, aspectusokkal, planetáknak foliasual és az eghi ieleken való be lépésekkel egyetemben, mely harmadik bissextilis után. Az crackai academianak professora, Alexander Mileius doctor, philosophus és mathematicusnak írásból magyarra fordítottat. + [Prognosztikon]. Keresztvrat (1618) Farkas.

Csepreg, 1625.

CALENDARIVM, az az ezer hat száz hvszon hatodic eztendő napjának számlálása és ebben nemely meg leendő dolgoknak iövendőlése, mely az bissextilis után második. Az crackai akademiában tanító m. Alexander Mileius Rokitnensis philosophus és mathematicus doctor által szerzettet, és annak írásból magyar nyelvre fordítottat. + Prognosticon az egi czillagoknak forgasából neminemű történendő dolgokról és bizonyos időnek állapotjáról. Szerzettetett... az crackai akademiában tanító m. Alexander Mileius philosophus és mathematicus doctor által. Csepregben (1625) Farkas.

Pápa, 1628.

VRUNK Christvs születése után az MDCXXIX. eztendőre való calendarivm /az magyar és deák cisioval együtt/, melly az crackai akadémiában tanító m. Alexander Mileus Rokitnen.

philosophus és mathematicus d. irasabul magyarra fordéttatván. + Praxis astrologica, az az ez MDCXXIX. esztendeo négy részeinek tulaydonságiról és ez mi felegünk alatt lévő némelly országoknak következő allapattyáról az eghi aspectusokból való arányozás. Papan (1628) Bernhard.

*

Świckowicz, Wawrzyniec ze Zdakowa
(Laurentio Svickovius Zdacoviensis)

Valószínűleg az ő kalendáriuma alapján készült az 1621-re szóló nagyszombati kalendárium, amelynek címlapszövege, illetve felépítése a következő:

Nagyszombat, 1620.

CALENDARIVM, az az ez mostani ezer hat szaz huszon eggyedik esztendő napiainak szamlalasa az közönséges practikauál, az planetáknak aspectusokkal és az eghi jelekbe való be lepesekkel egyetemben, mely esztendő első az bissextilis vtan. Az crackai Sdakowzki doctor es fő astrologus irasabul magyarra fordittatot és ki nyomtatot. + Prognosticon neminemű törteneendő dolgokrul es az üdönek allapattyarul ez jelen való MDCXXI. esztendőben. Nagy Szombatban [1620] Mollerus.

*

Herka, Pawel z Kurzelowa
(Paulus Hercius Cureloviensis)

Az 1648-ban elhunyt lengyel csillagász, teológus és matematikaprofesszor kalendáriumai közül három ismeretes magyar fordításban, egynek az egykori kinyomtatására pedig következtethetünk:

Csepreg, 1626. – Megjelenése egykori kézirat alapján feltételezhető.

Pápa, 1627.

Csepreg, 1629.

Csepreg, 1631.

Ezek közül kettőnek a címlapszövegét, illetve felépítését közöljük:

Pápa, 1627.

VRVNC Christvs születése után az MDCXXVIII. esztendőre /melly bissextilis/ való calendarivm /az magyar és déác cisioval együt/, mely az crackai akademiában tanéto m. Hertzius Pál Kurzelovien. philosophus és mathematicus doctor irasabul magyarra fordéttatván. + Praxis astrologica, az az ez MDCXXVIII. esztendő négy részeinek tulaydonsagirol és ez mi felegünc alatt lévő némelly országoknak következő allapattyarol az eghi aspectusokból való arányozás. Papan (1627) Bernard.

Csepreg, 1629.

AZ EZER hatszaz harminczadic esztendőre való calendarium, mely másodic bissextilis után. Szerezttetet az crackai akademiában tanito m. Hercius Pal philosophus és mathematicus doctor és professor által; az ervagasrul és köppölözésrül való tanusággal egyetemben. + Prognosticon az egi czillagoknak forgasabul néminemű törteneendő dolgokrul és bizonyos időnek allapattyarul. Szerezttetet... Hercius Pal... által. Csepregben (1629) Farkas.

*

Bandorkowicz, Jan
(Joannes Bandorkovius)

Kalendáriumai közül három ismeretes magyar fordításban, ezek közül kettőnek címlapszövegét, illetve felépítését közöljük:

Csepreg, 1632.

Bécs, 1633.

Csepreg, 1634.

Bécs, 1633.

URUNK Christus születése után az MDCXXXIII. esztendőre való calendarium, mely az bissextilis után második, a deák cisioval együtt, mely az crackai akademiában tanító M. Bandorkowicz Janos philosophus és mathematicus doctor és professor irásából magyarra fordíttatván. + Praxis astrologica... Beczben [1633] Gelbhaar.

Csepreg, 1634.

AZ MDCXXXV. esztendőre való calendarium, ki az bissextilis után harmadik, szereztet az crackai akademiában tanító m. Bandorkovecs Janos philosophus és mathematicus doctor és professor által. + Prognosztikon. Csepregben [1634] Farkas.

*

Zórawski, Mikołaj
(Nicoalus Zoravius)

Lengyel kalendáriumai közül három ismeretes magyar fordításban, ezekből egynek a címlapját és felépítését közöljük.

Tejfalu, 1637.

Tejfalu, 1638.

Tejfalu, 1641.

Tejfalu, 1637.

URUNK Christus születése után az MDCXXXVIII. esztendőre való calendarium, mely az crackai akademiában tanító m. Zorawsky Miklos philosophus és mathematicus doctor irásából magyarra fordíttatván. + Praxis astrologica ez 1638. esztendőnek kezdetéről és annak az ő kimeneteléről. Tei-Falun [1637] Wecheliuss Sigmund Janos.

*

Toński, Jan
(Joannes Tonsius)

Az 1664-ben elhunyt lengyel matematikus és asztronómus, Toński kalendáriumai közül az alábbi hatot ismerjük magyar fordításban:

Bécs, 1637.

Bécs, 1638.

Bécs, 1639.

Bécs, 1640.
Bécs, 1641.
Bécs, 1642.

Ezek közül kettő címlapszövegét, illetve felépítését mutatjuk be:

Bécs, 1637.

UY calendarium Christus Urunk születése után MDCXXXVIII. esztendőre, mely az bissextilis után második, a deák cisióval egygüt, az Tonski Janos, krackai akademiába tanító phil. doctora s rendeltetett geometria s astrologia professora irasából, mely magyar országi, austriai s morvai etc. horizonra szolgall. Magyarrá fordítatot Thallyai Páltól. + Prognosticum astrologicum, az az az czillagok járásából való ítélet. Beczben [1637] Gelbhaar Gergely.

Bécs, 1639.

KALENDARIOM az MDCXXXX. esztendőre való Christus Vrunk születése után, mely bissextilisnek mondatik. Irattatott Tonski Janos, a krackai akademiába filosofianak doktora, geometrianak es astronomianak professora által es a magyar országi horizonra igazittatott. + Az egh forgasából és czillagok járásából jövendölés az 1640. bissextilis a vagy szókő esztendőre m. Tonski Janos által. Bechben [1639] Gelbhaar Gergely.

*

Jabłoński, Mikołaj (Sobiński)
(Nicolaus Jablonius)

A krakkói matematikus és asztronómus kalendáriumai közül öt ismeretes magyar fordításban, ezek közül egynek a címlapszövegét, illetve felépítését közöljük:

Bécs, 1644.
Bécs, 1645.
Bécs, 1646.
Bécs, 1647.
Bécs, 1648.

Bécs, 1644.

KRAKAI kalendarium könyv, a béczi látásnak hattározattia szerint Christus születése után az MDCXXXV. esztendőre igazittatott Jablonski Miklos krackai mathematicus által. + Prognosticon avagy az egh forgási szérent való esztendőnek kezdetiről. Béchben [1644] Gelbhaar Gergely.

*

Pajęcki, Damian
(Damianus Paietius)

A krakkói orvos, matematikus és asztronómus kalendáriumai alapján készült magyar kiadások közül egy ismeretes, egynek az egykori kinyomtatására pedig következtethetünk:

Bártfa, 1649. – Megjelenése a naptársorozat többi tagja alapján feltételezhető
Bécs, 1652.

Az 1652-es kiadás címlapszövege és felépítése a következő:

Bécs, 1652.

AZ EGH I czillagok forgasibul öszue szedetet kalendarivm, mely... az közönséges, Christus Vrunck születése után vgro esztendő után első, MDCLIII. esztendőre nagy szorgalmatossággal öszueszedetet Paieki Damiani, deáki tudománnak, oruosságnak doctora és az nevezetes lengyel Krakonak fő mathematicusa által Német, Magyar és ezekhez tartozandó országoknak keduére és szolgálattáira mind az Trojárul valo historiának köuethető részével együt. + Prognosztikon. Béczben [1652] Kyrner Jakab Janos.

*

Kazimierz, Maciej Trzecierzy
(Matthias Casimirus Treteriensis)

A krakkói matematikus és csillagász, a Trzecierzyből származó Kazimierz kalendáriumai alapján készült magyar kiadások közül kettő ismeretes:

Bécs, 1655.

Bécs, 1657.

Ezek címlapszövege és felépítése a következő:

Bécs, 1655.

KALENDÁRIUM az 1656. esztendőre. + Prognosticon, az az az MDCLVI. Bissextilis esztendőre, az esztendőnek négy részére az időnek tulaydon mi voltárul, az Országokban lévő változandoságokrul, az Napban valo fogyatkozásokrul, az földi vetemények és gyümölchekrül és az emberek közöt valo jövendő betegségekcrül; rendetetet nagy szorgalmatossággal az béchi város meridianumjára... Magyar, Német es ezek szomszédságában lévő országok szolgálottjára Treteri Casimir Matyas, philosophiának és máthematikának doctora által, mostanság pedig az nemes lengyel krakkai Akademiában matématikanak tanito mestere által. [Bécs, 1655. Kürner.]

Bécs, 1657.

Kalendarium Krisztus Urunk születése után az MDCLVII. Melly az Bissextilis esztendő után első 365. napi, Mellyet rendelt nagy szorgalmatossággal az Béchi Meridianumra. TRETERI KASIMIR MATYAS, Philosophiának es Mathematikának Doctora, mostanságh az Nemes Lengyel Krakkai Akademiában, azon Máthematikának tanito Mestéré, etc. Német Magyar, és ezek szomszédságában lévő országok szolgálattjára Az Magyar Kronika, és sokadalmalkal együt. (Magyarország czimere.) Nyomtatta-ki Béchben Kürner Jakab János, Also Austria könyw-nyomtatoja.